

د باچا خان شجره نسب او د هغه کورنۍ

احسان الله

خالد بن وليد خپله لور چې نوم يې ساره ؤ، په نکاح ورکړه. قېس د پر بهادر ؤ ځکه نبي کریم (ص) دده له د ”بتان“ خطاب ورکړو کوم چې وروستو د ”پښتون“ شکل اختيار کړو.

قېس عبدالرشيد

قېس عبدالرشيد ته د پښتون قوم بنياد ايښودونکې وئيلې شي. د قېس د ساره نه درې زامن وو چې نومونه يې دا وو. 1. سرپن 2. غورغشت 3. بېټن 1. سرپن: سرپن ته د سرپنو پښتنو باني وئيلې شي. دده دوه ځامن وو چې نومونه يې دا وو: شرخبون

شرخبون: د شرخبون شپږ ځامن وو چې نومونه يې په دې ډول دي:

أرمي، بريچ، ترين، ميانه، باپر، شيراني
شرخبون: د شرخبون درې ځامن وو چې نومونه يې کاسي، زمنداو کند وو.

کاسي: د کاسي هم درې ځامن وو چې نومونه يې شنواري، کيتران او کاسي وو.

زمندا: زمندا د پښتنو د محمدزو د اهم بناخ باني د د کوم سره چې باچا خان تعلق لري. د زمندا پينځه ځامن وو چې نومونه يې داسې دي:

(1) محمد (2) توخي (3) کتاني (4) ناكي (5) خويشگي.

د پښتنو باره کښې مختلف تاريخ دانان مختلفې رائي لري. بعضې وائي چې پښتانه د اريا سره تعلق لري، بعضې مورخين وائي چې پښتانه بني اسرائيل دي. د مورخينو مطابق پښتانه د قېس عبدالرشيد د خاندان سره تعلق لري. دغه عبدالرشيد او د هغه خاندان د مشهور صحابي حضرت خالد بن وليد په وينا اسلام قبول کړو. د قېس قبيله خراسان بناړ کښې او سپده. دې قبيلې ته د اسلام دعوت ورکولو کار نبي کریم (ص) حضرت خالد بن وليد ته وسپارلو. حضرت خالد بن وليد دې قبيلې ته خط وليکه چې اسلام قبول کړي. د خط په جواب کښې تقريباً ۷۰ کسان د اسلام قبلولو دپاره مدينې منورې ته راغلل او اسلام يې قبول کړو او د نورې قبيلې د طرف نه يې هم د اسلام قبلولو يقين دهاني وکړه. په دغه وخت کښې پېغمبر (ص) د مکې مکرمې فتح کولو په سلسله کښې مدينې منورې نه بهر ؤ کله چې هغوي واپس راغلل نو هغوي دېر خوشحاله شو چې د افغانانو دغې قبيلې بغير د جنگ و جدل نه اسلام قبول کړې د د هغوي دغه کسانو له اسلامي نومونه کېښودل. دغې کسانو کښې د يو تن نوم قېس ؤ. هغه له پېغمبر (ص) د عبدالرشيد نوم کېښودو، دغې قېس له حضرت

اُتمان: اتمان د پښتنو د اهمې خانگې اُتمانزئي نيکه دے د هغه درې ځامن وو:

فريد خان: د فريد خېل ښاخ نيکه دے.

تېموس خان: د ترناؤ ښاخ باني دے.

شريف خان: د ده يو ځوے و چې نوم ئې خواص خان دے. دې د خواص خېلو نيکه دے. د ده درې ځامن وو چې نومونه ئې دا دي.

سلېمان خان: د سلېمان خېل خانگې مشر دے.

شمو خان: د شموزئي ښاخ باني دے.

سلمان خان: د سلمان خان دوه ځامن وو چې نومونه ئې دا دي:

زين خان، عبیدالله خان. او د عبیدالله خان دوه ځامن وو:

جان خان او سيف الله خان.

سيف الله خان د باچا خان نيکه ؤ. سيف الله

خان دوه ودونه کړي وو. د ورومبې ښځې نه ئې درې ځامن او يوه لور وه د دويمې ښځې نه ئې دوه ځامن او يوه لور وه.

سيف الله خان

د ورومبې ښځې نه ئې درې ځامن او يوه لور وه چې نومونه ئې دا دي.

• بهرام خان

• شاه پسند خان

• سمند خان

• لور چې په حاجي غلام حېدر خان

باندې واده وه. (د نامې معلومات ئې

حاصل نه شو)

د سيف الله خان د دويمې ښځې نه ئې دوه

ځامن او يوه لور وه چې نومونه ئې دا دي.

دا پنځه د خېلو ښاخونو بانيان دي.

کند: د کند دوه ځامن وو د يو نوم غوره يا غوري او د بل نوم شېخا يا شېخي وو. کشر شېخا د پښتنو د مشهور ښاخ يوسفزئي باني دے.

محمد: د زمند مشر ځوے دے او د مشهور

ښاخ محمدزئي باني دے. د محمد درې ځامن او يوه

لور وه چې نوم ئې ممو ؤ. د محمد بچي په دغه وخت

په هغه علاقه آباد شو کومې ته چې اوس چارسده

وائي. دغه ټولو کښې اته بچي ډېر اهم دي او دغه

اته واړه چې کومو کلو کښې آباد شو هغې ته ئې د

هشتنگر، نوم ورکړو. د هشتنگر ټکے د دوو لفظونو

مجموعه ده. لفظ 'هشت' د فارسي ژبې لفظ دے

او د دې مطلب 'اته' دے لفظ 'نگر' د هندي ژبې

ټکے دے او د دې مطلب دے کلي نو مجموعي طور

باندې د هشتنگر مطلب شو اته کلي. وخت تېرېدو

سره سره هشتنگر نه هشتنگر شو.

د محمد درې ځامن وو چې نومونه ئې دا دي.

الياس: الياس د الياس زئي ښاخ باني دے، د

الياس څلور ځامن وو. زکريا، سيف الدين (سېفو)،

حسېن او پړانگ.

شهو: شهو د شهوزئي ښاخ باني دے د شهو

اته ځامن وو چې نومونه ئې بارک شاه، تورنگ

(تورنگ زئي) عمر، سلېمان، يعقوب، غورا او آکا

دي.

بارک شاه: بارک شاه د محمد زو د اهمې

خانگې بادشاه زئي جد اعلي دے. باچا خان هم د

دې ښاخ سره تعلق لري. د بارک شاه دوه ځامن وو:

رڅر: رڅر د پښتنو اهمې خانگې رڅر مشر

دے.

ډاکټر خان صېب دوه ودونه کړي وو. ورومبې
بنځه ئې د چارسدي وه او دوهم واده ئې د ډاکټرې
کولو په دوران کښې په لندن کښې يوې مېمې سره
کړې و.

د ډاکټر خان صېب ورومبې بنځه د چارسدي د
امباډپر وه چې نوم ئې خورشیده و او د پلار نوم ئې
نصر الله خان و. د خورشیدې نه دا ډاکټر صېب درې
ځامن او يوه لور وه چې په وړوکوالي کښې مړه
شوي وه. د ځامنو نومونه ئې دا دي.

سعد الله خان: د ډاکټر خان صېب مشر ځوے و
چې د انگلېنډ نه ئې د انجنيرۍ سبق وئيلې و او په
پي ډبليو ډي اېټ آباد کښې XEN و. د هغه دوه
ځامن شمېم سېف الله او انور سعد الله وو.

شمېم سېف الله: شمېم صېف الله درې ودونه
کړي وو. ورومبې ئې د غني خان لور شانداڼې سره،
دوهم ئې يوې انگرېزې چې نوم ئې Veraty و او د
درېم ټبر پلار ئې پښتون او مور ئې د هانگ کانگ
وه. خولاولد و.

انور سعد الله: ده د جنرل ميا حياء الدين د لور
سره واده کړې و. د هغې نه د انور دوه ځامن ډاکټر
شريف خان او زېن خان شوي وو او يوه لور ئې هم
وه.

عبيد الله خان: د ډاکټر دوهم ځوے و او درې
ځامن ئې لرل چې نومونه ئې داسې دي. بدرالد جي
منير جان عارف او ارشد.

هدايت الله خان: دا د ډاکټر صېب درېم
ځوے و. درې ځامن ئې وو مصطفى کمال چې آرمي

- يار محمد خان
- غلام حېدر خان
- لور چې په سرگند خان واده وه.

بهرام خان

بهرام خان د سېف الله خان مشر ځوے و د
بهرام خان دوه ځامن او دوه لوڼه وې چې نومونه ئې
په دې ډول دي:

شمع بي بي

خان صيب

قربشه بي بي

عبدالغفار خان

شمع بي بي: شمع بي بي د بهرام خان مشر لور
وه او د رخرو برهان خان باندې واده وه. د شمع بي
بي دوه ځامن او يوه لور وه. د يو ځوي نوم ئې فدا
محمد خان او د بل شاد محمد خان و. لور ئې د
مردان حاجي ملک په ځوي چې بهرام نومېدو،
باندې واده وه.

خان صېب: د خان صېب د نوم باره کښې ډېرې
خبرې مشهورې دي څوک وائي چې د ده صحيح نوم
عبدالجبار و بعضې وائي چې نه د ده صحيح نوم هم
خان صېب دے، کومه چې صحيح خبره ده ځکه چې
د دې نوم تصديق د ډاکټر صېب نمسي چې د پېښور
يونيورسټي پرووسټ پاتې شوے و او نوم ئې
اجمل خان دے. د دې نه علاوه د ده په پاسپورټ
کښې هم خان صېب ليکلي شوي دي کوم چې دا
ثابتي چې د ده اصل نوم خان صېب دے. د دې
خبرې تائيد د عبدالعلي خان ځوے ذوالفقار علي
خان هم کوي.

وو. د فریدون خان واده د ننگین بی بی چی د اتمانزو د پیر محمد خان لور وه سره شوه. د هغې نه ئې دوه ځامن دي بهرام خان او مشال خان او یوه لور شانی بی بی ده.

بهرام خان: د فریدون خان ځوے دے او د مندني د کمال خان د لور سره ئې واده شوه دے. د هغې نه د هغه یو ځوے دے چې غني خان نامه ئې ده. مشال خان: د دة واده د اسفندیار ولي خان د لور گلکمې سره شوه دے. د هغې نه د مشال خان یو ځوے دے.

شانی بی بی: د تاکال ارباب وهاب ته واده شوې ده. درې بچي لري.

عبدالولي خان: د خان عبدالولي خان واده په کال 1944 کښې تاجو بی بی سره شوه. د هغې نه ئې دوه لوڼه نسرین په 18 مارچ 1945 کښې او پروین بی بی په فروري 1947 کښې پیدا شوې ده او اسفندیار خان په څوارلسم فروري کال 1949 کښې پیدا شوه دے.

نسرین بی بی: د ولي خان دا مشره لور د امیر محمد خان ځوي اعظم خان هوتي باندې واده ده. د هغه نه ئې دوه ځامن امیر حیدر خان هوتي او امیر غزن خان او یوه لور شمع بی بی ده.

امیر حیدر خان هوتي (د پښتونخوا وزیر اعلي): د سریر خان د مردان د لور او د مشهور خدائي خدمتگار مهردل خان نمسی سره واده شوه دے. د امیر حیدر خان دوه ځامن اکبر او محمد او یوه لور پلوشه ده.

امیر غزن خان (د باچا خان ترستې ډاټرېکټر): د دة واده د سائره بی بی سره شوه دے چې د درگی

افسر ؤ، اجمل خان چې د پېښور یونیورسټي پرووست ؤ او شهريار خان.

په انگلېنډ کښې د ډاکټري د تعليم حاصلولو په دوران کښې ډاکټر خان صېب یوې سکاتش ښځې چې نوم ئې "Mary" ؤ سره دویم واده وکړو. د دغې ښځې نه د ډاکټر صېب یو ځوے چې نوم ئې جان خان ؤ او یوه لور چې نوم ئې مریم ؤ. جان خان چارسده کښې اوسېدو او د ټایفایډ له وجي مړ شوه ؤ.

شمع بی بی: دا د بهرام خان دویمه لور وه او د خپل مېر نه تره ځوي ثناء الله خان ته واده شوې وه چې د یار محمد خان ځوے ؤ. یار محمد خان د بهرام خان مېر نه ورور ؤ. د ثناء الله خان نه د قریشي بی بی یو ځوے ؤ چې نوم ئې سلطان محمد خان ؤ. د سلطان محمد خان دوه ځامن او یوه لور وه.

خان عبدالغفار خان (باچا خان): د بهرام خان د ټولو نه کشر ځوے ؤ چې عام طور سره به ورته خلقو باچا خان وئیلو او د مشهور خدائي خدمتگار تحریک باني ؤ. باچا خان دوه ودونه کړي وو.

ورومبې واده ئې د رځو د کلي د یار محمد خان د لور سره شوه ؤ چې نوم ئې مهرقنده ؤ. د مهرقندي نه د باچا خان دوه ځامن عبدالغني خان او عبدالولي خان وو.

عبدالغني خان: د باچا خان مشر ځوے ؤ چې د پښتو ژبې مشهور شاعر، فلسفي او مجسمه ساز ؤ. د غني خان یوې پارسي جینې چې نوم ئې روشن ؤ سره په دسمبر 1939 کښې واده شوه ؤ کومه چې د دکن رستم جنگ کشره لور وه. د دې نه د غني خان دوه لوڼه شانداڼه او زرین بی بی او یو ځوے فریدون

د جېدر علي خان لور ده. د غزن خان دوه لونه حيا او لېلي دي.
شمع بي بي: شمع بي بي د رځرو په سلېمان خان واده ده. دوه ځامن مصطفى او عيسي لري.

د جېدر علي خان لور ده. د غزن خان دوه لونه حيا او لېلي دي.
شمع بي بي: شمع بي بي د رځرو په سلېمان خان واده ده. دوه ځامن مصطفى او عيسي لري.
پروين: د ولي خان كشره لور په جاوېد خټك واده ده. دوه ځامن ئې خوشحال خان او جمال خان دي.

عبدالعلي خان: د باچا خان كشر ځوې چې د قاضي عطاء الله خان د لور محموده سره ئې واده شوه. د هغې نه ئې دوه ځامن ذوالفقار علي خان او ناصر علي خان او درې لونه شهناز علي خان، درشهور او رخسانه علي خان دي.

اسفنديار خان (د عوامي نېشنل پارټۍ مركزي صدر): د دوي واده د رځرو د دوست محمد د لور مزېده بي بي سره شوه د. دوه لونه درخاني او گل مكۍ ئې دي او يو ځوې ئې اېمل خان د.

شهناز علي خان: په يو پنجابي چودري اشتياق انور واده ده. يوه لور سارا او دوه ځامن ئې جهانگير اشتياق او عالمگير اشتياق دي.

د ولي خان دوېم واده: ولي خان په نومبر 1954 كښې د امير محمد خان د درېمې لور نسيم بي بي سره واده شوه. د هغې نه ئې يوه لور (ډاكټر) گلالي او يو ځوې سنگين ولي خان و.

درشهور: د صوابۍ په يو ډاكټر عبدالوحيد صاحبزاده باندي واده ده. او د هغه نه ئې درې لونه پلوشه، شهلا، لېلا او يو ځوې اسد احمد صاحبزاده د.

گلالي: په جولائي 1956 كښې پېدا شوې ده او د بنو په ډاكټر جهانزېب واده ده. درې ځامن لري جالوان، جانان او جبران.

پلوشه: د سليم جان خان په ځوي زيرك خان واده ده. يو ځوې ئې د.

سنگين ولي خان: اووم جون 1959 كښې پېدا شوه و او د انور خان د لور عاليه بي بي سره ئې واده شوه. دوه لونه مهرقند او مريم او يو ځوې لونگين خان لري.

شهلا بي بي: د ډاكټر خان صېب په نمسي ډاكټر شريف خان واده ده.

لېلا بي بي: په پېښور كښې واده ده.

رخسانه علي خان: د ډاكټر خان صېب په نمسي ډاكټر شهريار واده ده. څلور لونه مهتاب چې په علي واده او زرمينه په فاروق واده ده او لالينه او رابعه واده نه دي.

د باچا خان دوېم واده: باچا خان دوېم واده په 1919 كښې د سلطان محمد خان د لور نامباتې سره شوه. د هغې نه ئې يوه لور مهرتاجه په 25 مۍ 1921 كښې پېدا شوې وه او يو ځوې عبدالعلي خان چې په 20 اگست 1922 كښې شوه و.

ذوالفقار علي خان: د د اتمانزو د محمد نادر خان د لور سعیده بي بي سره واده كړې د. درې لونه او يو ځوې لري.

مهرتاجه: د دې واده د مشهور خدائي خدمتگار يحيي جان خان سره شوه. يو ځوې

ناصر علي خان : د پړانگو د امان الله خان د لور
ثروت بي بي سره ئې واه شومې د مې دوه لويه او دوه
خامن لري.

حوالې :

1. د ارکايوز لائبرېري نه ريکارډ
2. Faith is Battle Abdul Ghaffar
Khan By D.G Tendulkar
3. زما ژوند او جدوجهد عبدالغفار خان
4. Ghaffar Khan non-Violent
Badshah of Pathan By Rajmohan Gandhi
5. پښتانه د تاريخ په رڼا کښې بهادر شاه
ظفر.
6. تاريخ مرصع د افضل خان خټک
7. Dr.Khan Sahib A profile By
Seema Begum
8. ذوالفقار علي خان سره انټرويو
9. امير غزن خان سره انټرويو.